

2017-09-11

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 16-
18336

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till utökad rapportering för fondbolag och förvaltningsbolag om avgifter och risker

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder för att möjliggöra en mer effektiv tillsyn av värdepappersfonder.

Förslaget innebär att skyldigheten för fondbolag och förvaltningsbolag att rapportera till Finansinspektionen om en värdepappersfonds innehav ska utvidgas till att även avse uppgifter om de avgifter som tagits ur fonden och de risker som fonden är exponerad mot.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	3
1.4	Rättsliga förutsättningar	3
1.5	Ärendets beredning	4
2	Motivering och överväganden	4
3	Förslagets konsekvenser	5
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	5
3.2	Konsekvenser för företagen	5
3.3	Konsekvenser för FI	6

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Finansinspektionen tar i dag in uppgifter från fondbolag och förvaltningsbolag (i fortsättningen kallade bolag) om innehav i de värdepappersfonder som bolaget förvaltar. Uppgifterna tas in kvartalsvis efter anvisning på myndighetens webbplats. För att effektivisera Finansinspektionens tillsyn och förbättra bevakningen av eventuella stabilitetsrisker inom fondbranschen, föreslås att bolagen ska bli skyldiga att lämna in fler uppgifter än vad som krävs enligt de gällande föreskrifterna. De nya uppgifterna handlar om vilka avgifter som tas ut ur fonden och vilka risker som fonden är exponerad mot.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

I Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder (fondföreskrifterna) anges att ett fondbolag vid varje tidpunkt ska kunna visa en sammanställning av respektive värdepappersfonds tillgångar, skulder, fondförmögenhet och fondandelsvärde. Sammanställningen ska upprättas varje kvartal och lämnas till Finansinspektionen på det sätt som närmare anges på myndighetens webbplats (33 kap. §§ 9–11). Bestämmelserna omfattar även förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond (1 kap. 2 och 3 §§).

I lagrådsremissen ”Bättre förutsättningar för fondsparande och hållbara val” från den 8 juni 2017, föreslår regeringen förändringar för att förbättra förutsättningarna för fondsparande. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Det kan därmed bli aktuell med andra ändringar i fondföreskrifterna inom kort med anledning av det förslaget.

1.3 Regleringsalternativ

Finansinspektionen bedömer att det krävs bindande regler för att säkerställa att bolagen regelbundet lämnar den information som myndigheten behöver för en effektivare tillsyn och en förbättring av bevakningen av eventuella stabilitetsrisker inom fondbranschen.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Av 10 kap. 2 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF) följer att fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska ge Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet m.m. enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Finansinspektionen har enligt 18 § 33 förordningen (2013:588) om värdepappersfonder bemyndigande att föreskriva om vilka sådana upplysningar som bolagen ska lämna till Finansinspektionen.

Vilka uppgifter som behöriga myndigheter får ta in från bolagen harmoniseras inte genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (Ucits-direktivet). Finansinspektionen bedömer att direktivet inte hindrar att fondföreskrifterna kompletteras genom att myndigheten kräver in den nu aktuella informationen.

1.5 Ärendets beredning

I juni 2017 höll Finansinspektionen ett möte med en extern referensgrupp, där förslaget till utökad rapporteringsinnehåll diskuterades. Representanter från Fondbolagens förening, Sjunde AP-fonden, Svenska Bankföreningen och Svenska riskkapitalföreningen (Swedish Private Equity & Venture Capital Association, SVCA) ingick i gruppen.

2 Motivering och överväganden

Enligt de nuvarande fondföreskrifterna ska bolagen vid varje tidpunkt kunna visa en sammanställning av respektive värdepappersfonds tillgångar, skulder, fondförmögenhet och fondandelsvärde. Följaktligen omfattar inte den nuvarande informationen fondernas avgifter och risker. För att möjliggöra en mer djupgående analys av värdepappersfonderna, på såväl aggregerad som individuell nivå, krävs ytterligare information, anser Finansinspektionen.

Avgifter i fonder är en viktig del för investerarna och för fondens utformning. Information om avgifter gör det möjligt att följa utvecklingen över tid och att övervaka fondernas avgiftsuttag. Även fondernas riskprofil är en väsentlig del av fondernas utformning. Information om risker gör det möjligt för Finansinspektionen att göra effektivare analyser av fondsektorn och att bevaka att fondernas riskprofil stämmer överens med regelverket. Vidare väntas den utökade informationen bidra till att Finansinspektionen på ett tidigt stadium kan upptäcka och motverka eventuella systemrisker som fonderna är med och bidrar till.

Finansinspektionen föreslår att sammanställningen som ska göras enligt 33 kap. 9 § fondföreskrifterna, även ska omfatta vilka avgifter som tagits ur fonden. Sammanställningen föreslås även innehålla information om värdepappersfondens risknivå genom uppgifter om hävstång, standardavvikelse i tillgångsportföljen och tillgångarnas likviditetsprofil. Om fondens sammanlagda exponering beräknas med hjälp av en Value at Risk-modell ska även uppgifter om Value at Risk ingå.

I likhet med vad som gäller för innehavsrapporteringen, enligt nuvarande fondföreskrifter, ska sammanställningen upprättas kvartalsvis för varje fond som bolaget förvaltar. Dessa uppgifter ska lämnas till Finansinspektionen på det sätt som närmare anges på myndighetens webbplats. Föreskrifternas utformning

innebär en viss flexibilitet i hur informationen ska presenteras från tid till annan.

Vissa av de nya uppgifter som Finansinspektionen nu vill ta in redovisas redan i dag i olika dokument som bolagen är skyldiga att upprätta för fondernas räkning, såsom informationsbroschyrer, årsredovisningar etc. Denna redovisning möjliggör dock inte analyser över tid och för hela sektorn, utan kan endast ge en ögonblicksbild av respektive fond.

Det kan nämnas att AIF-förvaltare lämnar omfattande information om alternativa investeringsfonders risker till Finansinspektionen. Den rapporteringen sker enligt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn. Någon skyldighet för AIF-förvaltare att lämna information om avgifter som tagits ut ur fonden – motsvarande den som nu föreslås för värdepappersfonder – finns inte.

Finansinspektionen föreslår att föreskriftsändringen träder i kraft den 1 januari 2018.

3 Förslagets konsekvenser

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Konsekvenserna för bolagen bedöms vara begränsade. Flera av dem redovisar i dag uppgifter om avgifter och risker i exempelvis sina informationsbroschyrer och årsredovisningar. Dessutom ska bolagen i sin löpande riskbevakning kontrollera risker, såsom hävstång och likviditetsrisker. Kraven blir desamma för samtliga aktörer som förvaltar värdepappersfonder och kommer inte att påverka konkurrensen. AIF-förvaltare lämnar för övrigt redan i dag information om en alternativ investeringsfonds risker, men inte om avgifter.

Finansinspektionen ser inte heller några större konsekvenser för samhälls-ekonomi.

För konsumenterna innebär en utökad rapportering ett starkare skydd, genom att Finansinspektionen får bättre möjligheter att bedriva en effektiv tillsyn. Det finns dock en risk med att investerarna får bära bolagens kostnader för den utökade rapporteringen.

3.2 Konsekvenser för företagen

3.2.1 Berörda företag

Förslaget berör samtliga bolag som förvaltar en värdepappersfond. Detta innebär att fondbolag med tillstånd enligt 1 kap. 3 § LVF berörs, samt

förvaltningsbolag som fått tillstånd av Finansinspektionen att förvalta en värdepappersfond.

3.2.2 *Kostnader för företagen*

De föreslagna reglerna innebär att bolagen måste lämna fler uppgifter till Finansinspektionen, vilket kommer att kräva mer arbete för bolagen. Bolagens rapporteringsrutiner kan därför behöva förändras.

Den ekonomiska och administrativa bördan för bolagen till följd av de föreslagna ändringarna i fondföreskrifterna bedöms vara begränsad. Engångskostnaden för att uppdatera interna processer beräknas bli mellan 39 000 kronor (30 timmar x 1 300 kronor) och 52 000 kronor (40 timmar x 1 300 kronor), beroende på bolagets storlek. Den löpande kostnaden beräknas uppgå till 2 600 kronor per år (2 timmar x 1 300 kronor) för att löpande uppdatera rapporteringen.

3.2.3 *Konsekvenser för små företag*

Många bolag kan kategoriseras som små och arbetet med att utveckla en ny rapporteringsrutin kommer förmodligen inte att skilja sig från arbetet i de stora bolagen. Men, som framgår ovan, väntas kostnaderna för de mindre företagen bli lägre eftersom dessa också har färre fonder att förvalta.

3.3 **Konsekvenser för Finansinspektionen**

På kort sikt görs bedömningen att utökad rapportering från bolagen kan ta tid i anspråk för Finansinspektionen eftersom myndigheten måste utarbeta nya processer för rapportering och analys. Arbetet bedöms kunna hanteras inom den löpande verksamheten och med nuvarande resurser.

Finansinspektionen kommer även att behöva informera om de ändrade föreskrifterna på myndighetens webbplats, www.fi.se, och besvara frågor från branschen. Tidsåtgången för detta bedöms också vara begränsad.